

Bán Úti Tagintézménye
Környezeti nevelés – Ökoiskola munkaterv
2025/2026

Összeállította: Gedei-Kovács Anita
Kerekes Henriett
Nagy József
Tóthné Németh Ildikó

Készült a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium Ökoiskola munkaterve és a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja felhasználásával.

A környezeti nevelés indokltsága:

Az éghajlatváltozás mint környezeti folyamat napjainkban egyre nagyobb figyelmet kap. Érténünk kell az éghajlatváltozás és következményei ok-okozati kapcsolatrendszerét. Ehhez ismernünk kell a változások okait. A cél, tehát a probléma lényegének megismerése, és a következményekhez, hatásokhoz való megfelelő alkalmazkodás képességének előkészítése, kialakítása – a környezettudatos szemléletmód térnyerése érdekében.

Az emberiség több mint 8,2 milliárdos tömege folyamatosan nő bolygónkon, és visszafordíthatatlan változásokat okoz. Míg számtalan terület lakossága éhezik, addig mások rengeteget pazarolnak. Eközben a fogyasztói társadalmak komoly sebeket okoznak Földünknek és az élővilágnak.

A környezeti nevelés átfogó célja elősegíteni a tanulók tudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát. A tanulók váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt. Legyenek képesek a környezet sajátosságai minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére; a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelezettségeik felismerésére és jogaik gyakorlására; alakuljon ki bennük bátorító, vonzó jövőkép, mely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások megerősödését. A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv. A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként Földünkön környezeti válságjelenségek mutatkoznak.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá.

Egészséges életmódra nevelés:

- Elsődleges cél a pozitív egészségkép kialakulását segíteni a szemléletformáláson keresztül.

- Felkelteni a diákság érdeklődését az iránt, hogy váljon fontossá az egészség megőrzéséhez szükséges alapvető ismeretek, jártasságok és készségek elsajátítása, a természet, a környezet védelme.
- Láttatni, hogy környezetünk állapota saját egészségünkre is hatással van.
- Tudja, mi mindent tehet közvetlen környezetéért.
- Mely tevékenységek és anyagok szennyezik leggyakrabban környezetünket.
- A természetközeli életvitel előnyeinek megáttatása.
- A szabad levegőn tartózkodás fontosságának elfogadtatása.
- A biogazdálkodás, vegyszermentes környezet igényének megalapozása.
- A környezet tisztasága iránti igény fokozása.
- Ismerje a környezetbarát anyagokat és azok használati beépítését a mindennapi életbe.

Tudatosulnia kell a tanulóknak, hogy az ember társadalmi-gazdasági tevékenysége során jelentősen átalakította környezetét. Meg kell érteniük, hogy a Föld egységes rendszer, melyben az ember természeti és társadalmi lényként él és ez megkívánja az erőforrások ésszerű felhasználását, a megfontolt környezettudatos gondolkodást, és az erre épülő cselekvést.

Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjából adódó feladatok

„Fenntarthatóság, környezettudatosság. A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megerősítésébe, gyarapításába.” – Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogram (KNOAP)

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam:

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.

- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyek során hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapelvevé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Csoportfoglalkozások tervei – évfolyamonként 2 óra

A tematikus csoportfoglalkozásokat külön beosztás szerint a csoportvezetők tartják. Tartalmát a foglalkozási tervekben a hatályos rendeleteknek, a helyi tantervnek és munkaterveknek megfelelően a csoportvezetők határozzák meg.

Célkitűzéseink:

- környezettudatos magatartás, gondolkodás, életmód kialakítása a tanulóinknál
- hagyományörzés, értékeink megőrzése
- szervezetekkel való sikeres együttműködés
- diákönkormányzat (DÖK) bevonása a programok megvalósításába
- szemléletformálás, a fenntartható fejlődés elveinek érvényesítése a mindennapokban
- egyéni és közösségi szinten is jelenjen meg a környezetkímélő magatartás
- környezetvédelem, újrahasznosítás napi gyakorlata
- az ökoiskolai tevékenység folyamatos továbbfejlesztése, a tervezett feladatok esetében a megjelölt határidők betartása
- a KNOAP követelményrendszeréhez igazodva a túrázási, tájékozódási ismeretek bővítése, az aktív testmozgással a testi fejlesztés, az egészséges életmódra nevelés
- tudatos vásárlás kialakítása, pazarlás megállítása
- a kollégium udvarának folyamatos zöldítése, fa- és virágültetés, konyhakert gondozása
- madarak etetése, itatása, madáretető és rovarhotel kihelyezése
- folyamatos tudatos öntözés, növények gondozása

Sikerkritérium:

A kollégiumi élet minden területén érvényesüljenek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiai elvei. Az iskola tanulói és dolgozói között minél több környezettudatosan gondolkodó és cselekvő személy legyen. Szükséges a helyi szervezetekkel való sikeres és folyamatos együttműködés. A helyi környezeti értékek és gondok részét képezzék az intézmény pedagógiai munkájának a minőségbiztosítási elvárásoknak megfelelően.

A tagintézmény dolgozói legyenek tudatában a fenntarthatóság kérdéskörének fontosságával, és ezt a szempontot a mindennapi munkájuk során érvényesítsék, így a kollégium működése minél környezetkímélőbb és takarékosabb módon történjen. Minden tanuló és iskolai dolgozó törekedjék a szülőkkel és a helyi közösséggel együtt a megismert helyi és tágabb környezetünk ökológiai problémáinak a megoldására.

2025/2026-os tanévre vonatkozó megvalósítási program:

Környezeti nevelés	1. Munkaterv elfogadtatása	Felelős: környezeti nevelés munkacsoport	2025. szeptember
	2. DÖK bevonása az ökoiskolához kapcsolódó programokba	Felelősök: környezeti nevelés munkacsoport, nevelőtanárok, csoportvezetők Résztvevők: minden tanuló	2025. szeptember – 2026. június
	3. Környezettudatos magatartás hatékony működtetése - tanulói öntevékenység erősítése - szobarend, takarítás szorgalmazása - szelektív hulladékgyűjtés (flakonok, papír) - energiatakarékosság - környezet zöldítése		
	4. Saját környezet iránti igényesség kialakítása/fejlesztése - szobatisztasági verseny - nagytakarítás heti rendszerességgel a szobákban és a kollégium körül		
Rendezvények:	Klímakert pályázat	mulcsozás, esővízgyűjtő kihelyezése, fák, virágok ültetése, rovarhotel és madáretető kihelyezése, komposztálás	szeptember
	takarítás világnapja	kollégiumi nagytakarítás, előzőévi könyvek, füzetek, ruhák újrafelhasználása	szeptember
	Életmód hét I.	virágültetés, kertrendezés, magaságyás téliesítése	november 10-13.

	Pénz7	Tudatos vásárlás	március 2-6.
	víz világnapja	Csatlakozás a Happy-héthez	március 22. (március 19.)
	Életmód hét II.	gyalog-és kerékpártúrák, előadás	március 23-27.
	Fenntarthatósági témahét	csatlakozás a programokhoz és a TeSzedd!-hez, túra, vetélkedő, gyárlátogatás	április 20-24.
	Föld napja	Bolygó kapitánya vetélkedő	április 22.
	madarak és fák napja	Rajz- és fotópályázat	május 10. (május 11.)

Alkalmazható nevelési módszerek:

- Környezetvédelmi akciók, előadások, vetélkedők
- Játékok alkalmazása
- Megfigyelések, gyárlátogatások
- Kreatív munka (alkotások újrafelhasználható anyagokból)
- Filmek, internetes információk alkalmazása
- Szelektív gyűjtés szervezése

Folyamatos feladatok:

- pályázatfigyelés, eredményes pályázatok írása környezeti nevelés témakörben;
- az Ökoiskolával kapcsolatos teendők folyamatos elvégzése;
- országos programokon való részvétel.

Várható eredményei:

Elősegíti a tanulók tudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát. A tanulók érzékenyebbé válnak környezetük állapota iránt. Kialakul bennük egy jövőkép, mely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások megerősödését. A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvévé válik. A kollégium és környezete fenntarthatóbbá válik.